

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Jakob C. Johannsen, PhD studerende, Aarhus Universitet
Thomas S. Bruun, chefkonsulent, SEGES Innovation

Grisekongressen

MCH, Herning

23. oktober 2024

AARHUS
UNIVERSITET

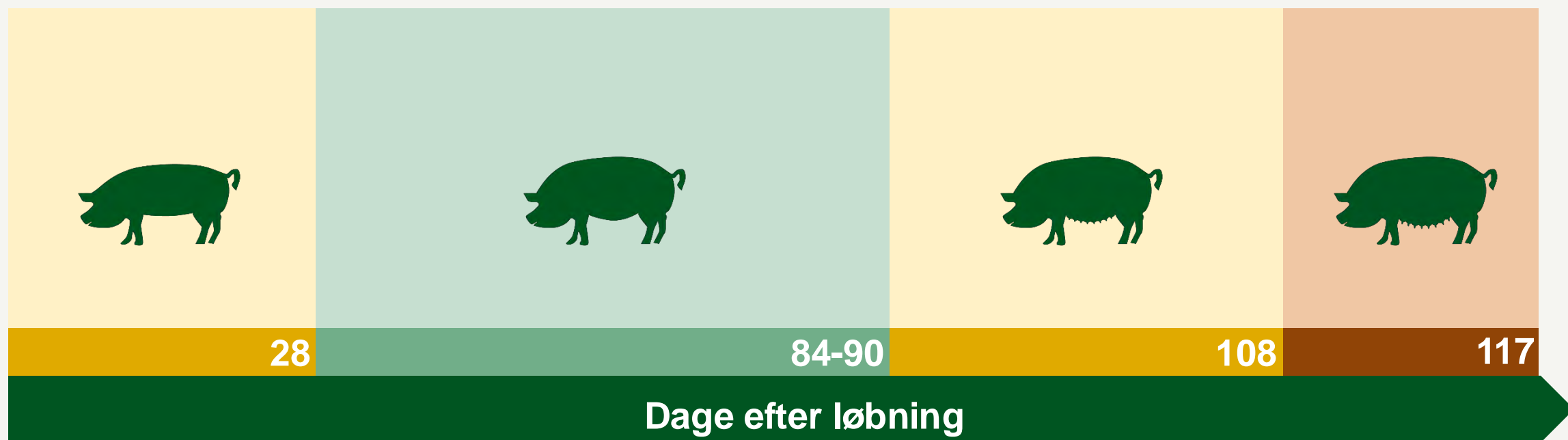
STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

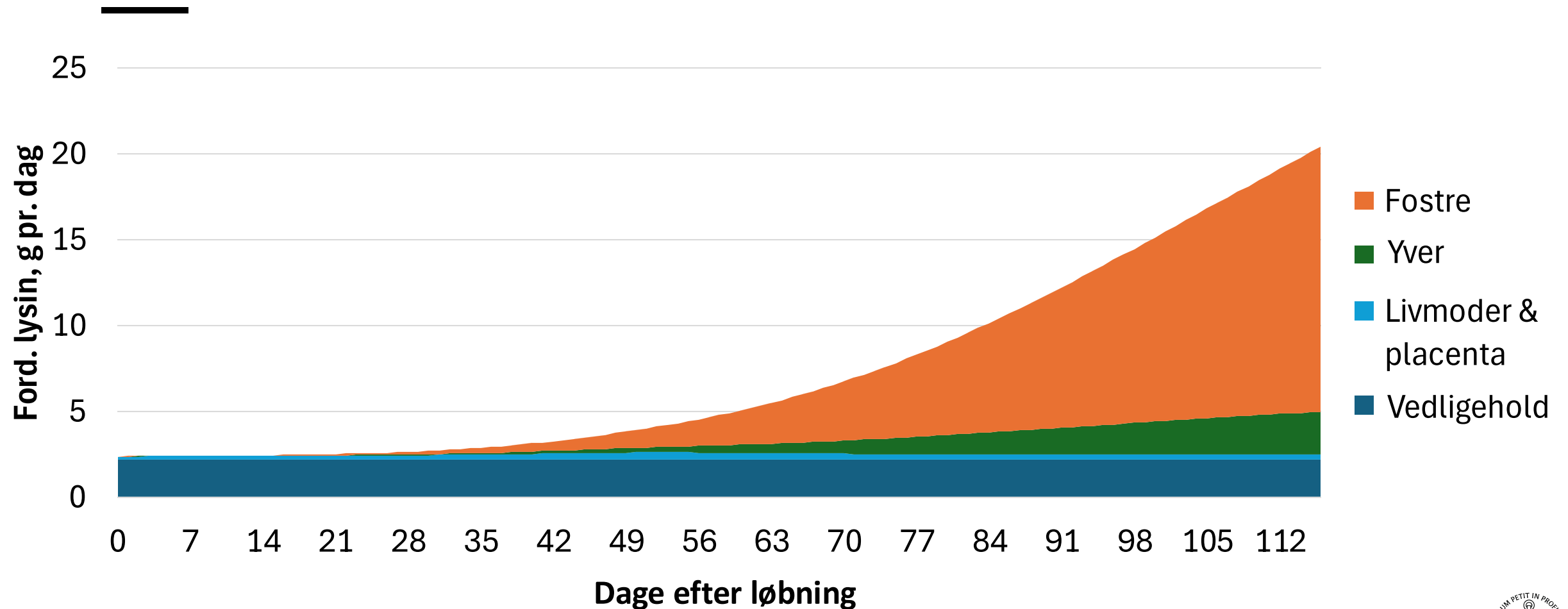
SEGES
INNOVATION

Den faglige baggrund for indlægget

Vi skal kunne ramme vidt forskellige mål og behov gennem drægtigheden

SOENS PROTEINBEHOV IGENNEM DRÆGTIGHED ACCELERERET UDVIKLING

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

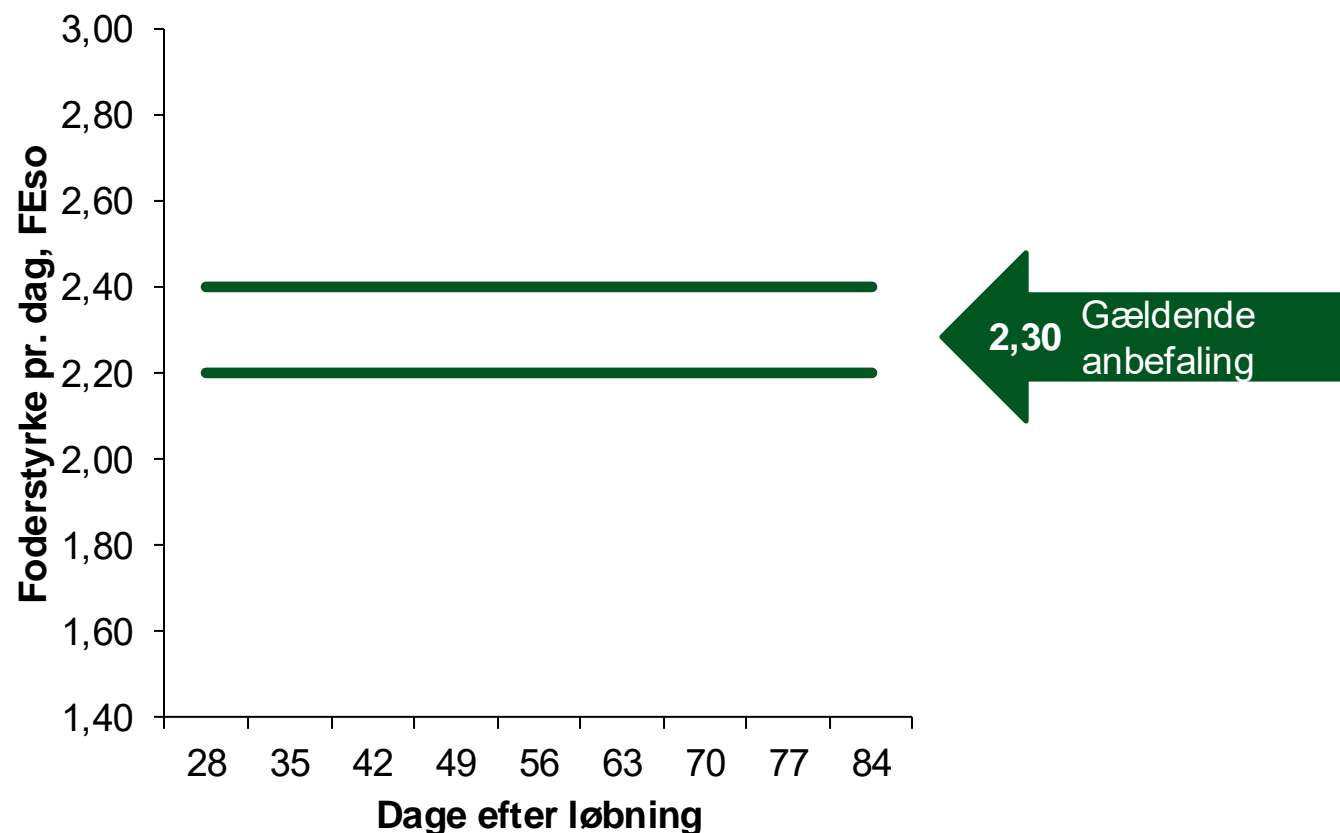

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Foderstyrke i midt drægtighed

Dag 28-84 efter løbning sat under luppen (nyt)

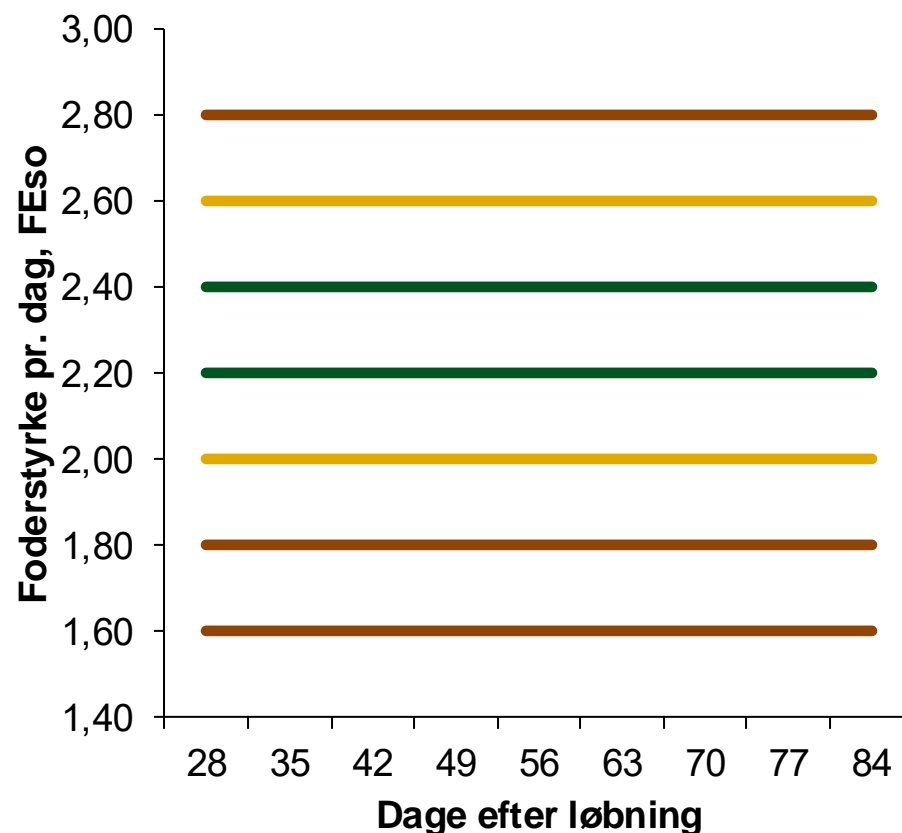
- Mål med fodring dag 28-84
  - Vedligeholdelsesfoder
  - Fodring af moderkager
  - Slutjustering af huld
- Foderstrategien må ikke
  - Begrænse fødselsvægten
  - Øge søernes vægt uønsket
- Øvrige foderstyrker
  - 0-28: 4,5 FEso pr. dag (søer)
2,5 FEso pr. dag (gylte)
  - 84-112: 3,5 FEso pr. dag

Foderstyrke i midt drægtighed

Dag 28-84 efter løbning sat under luppen (nyt)

- Mål med fodring dag 28-84
  - Vedligeholdelsesfoder
  - Fodring af moderkager
  - Slutjustering af huld
- Foderstrategien må ikke
  - Begrænse fødselsvægten
  - Øge søernes vægt uønsket
- Øvrige foderstyrker
  - 0-28: 4,5 FEso pr. dag (søer)
2,5 FEso pr. dag (gylte)
  - 84-112: 3,5 FEso pr. dag

Foderstyrke i midt drægtighed

Betydning for soens vægtforøgelse fra dag 28-84

Foderstyrken kan uanset
kuldnummer effektivt styre
søernes tilvækst i midt
drægtighed

Foderstyrke i midt drægtighed

Betydning for soens rygspæktilvækst fra dag 28-84

Lav foderstyrke kan uanset
kuldnummer tilpasse
søernes rygspæktykkelse i
midt drægtighed

Foderstyrke i midt drægtighed

Betydning for gennemsnitlig fødselsvægt for levendefødte grise

Uanset kuldnummer
påvirkes gennemsnitlig
fødselsvægt ikke af
foderstyrke i midt
drægtighed

Fostervækst har
højere prioritet end
soen selv

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

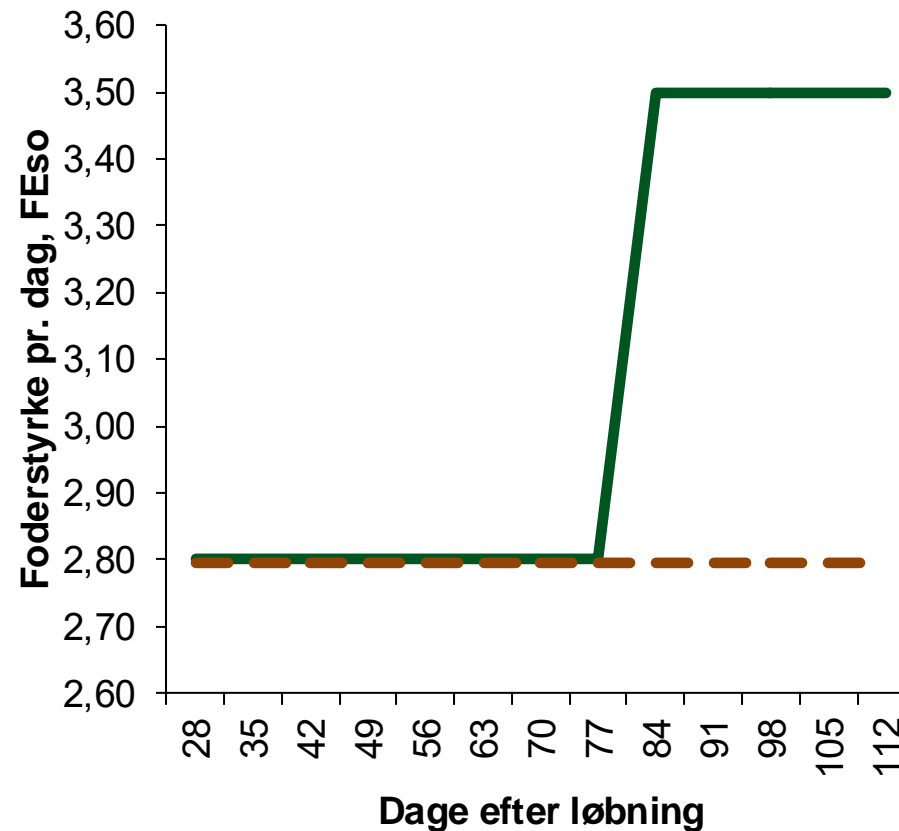

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Foderstyrke sen drægtighed

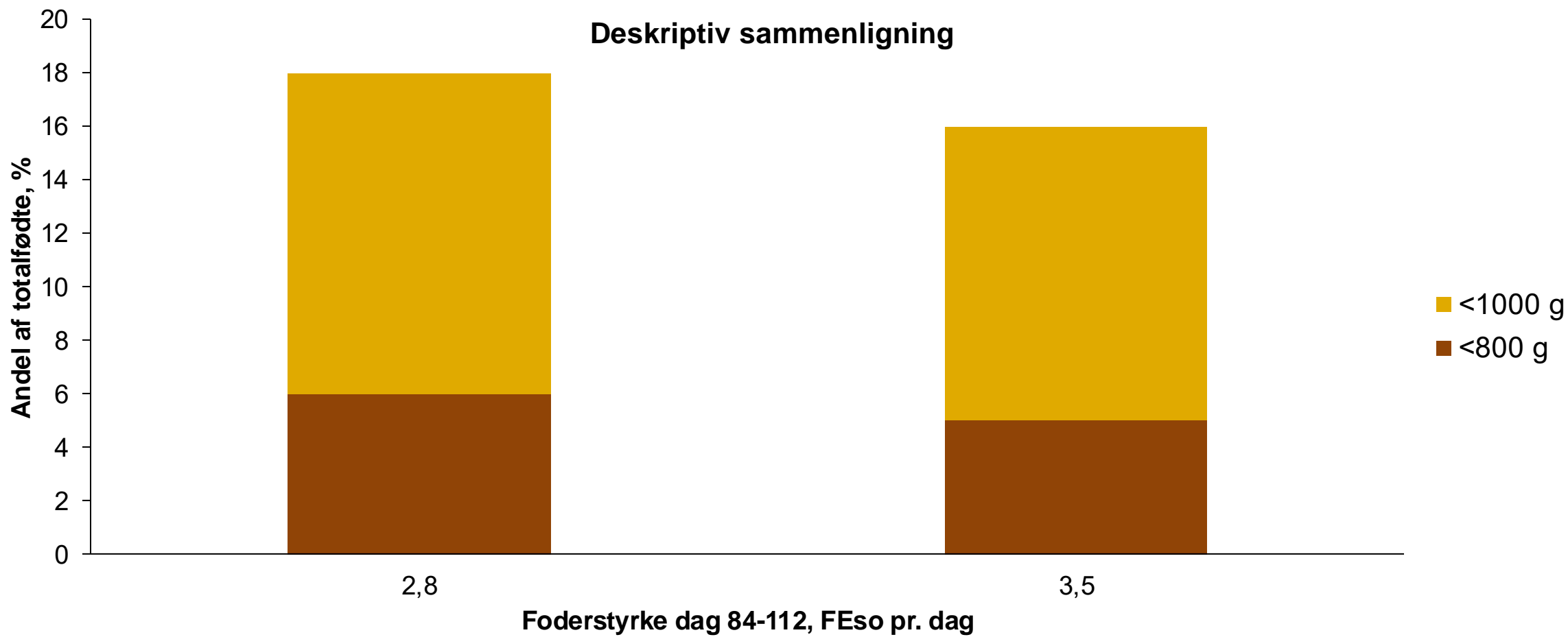
Dag 84-112 efter løbning sat under luppen (igen-igen)

- Mål med fodring dag 84 og frem
  - Vedligeholdelsesfoder
  - Fodring af fostre
  - Begyndende yvervækst
- Foderstrategien må ikke
  - Begrænse fødselsvægten
  - Øge søernes vægt uønsket

Foderstyrke i sen drægtighed

Andel af levendefødte med fødselsvægt <1.000 g og <800 g

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

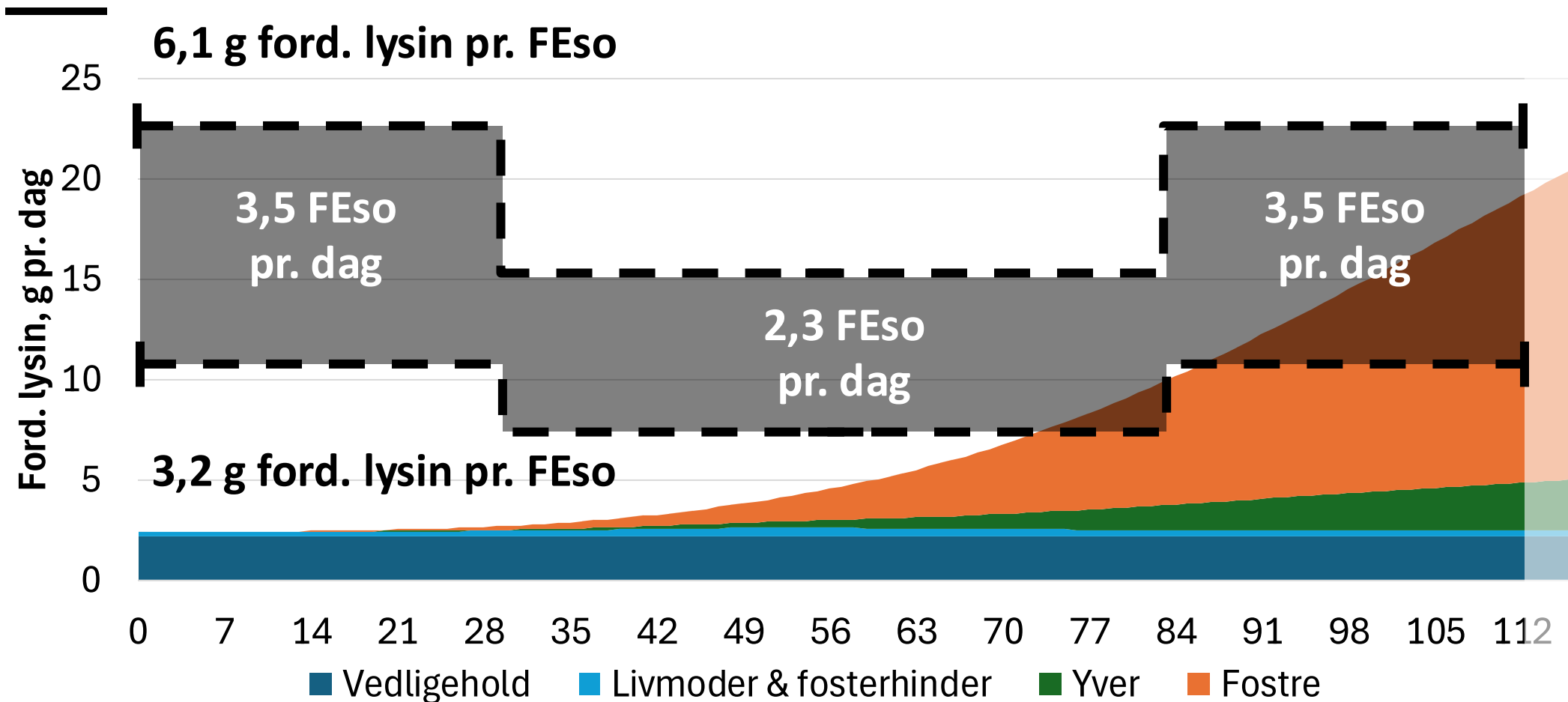
Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

PROTEIN-TILDELING I HELE DRÆGTIGHEDEN FRA INSEMINERING TIL FARESSTALD

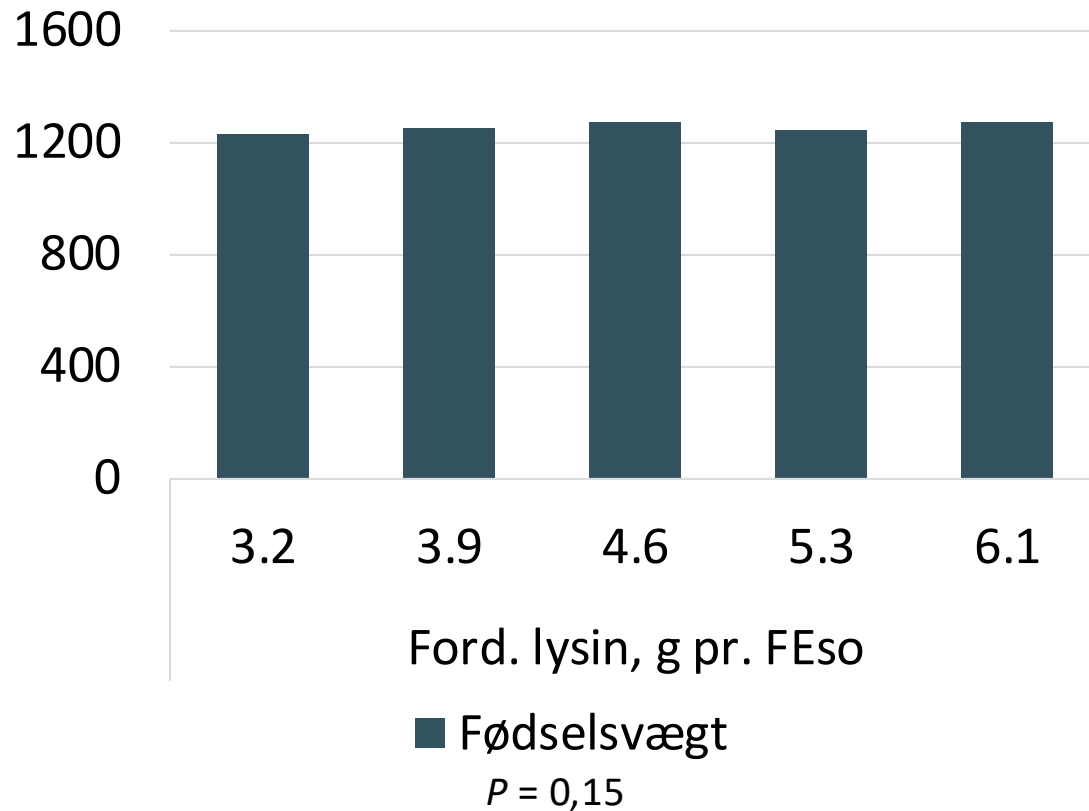

PROTEIN-TILDELING I HELE DRÆGTIGHEDEN

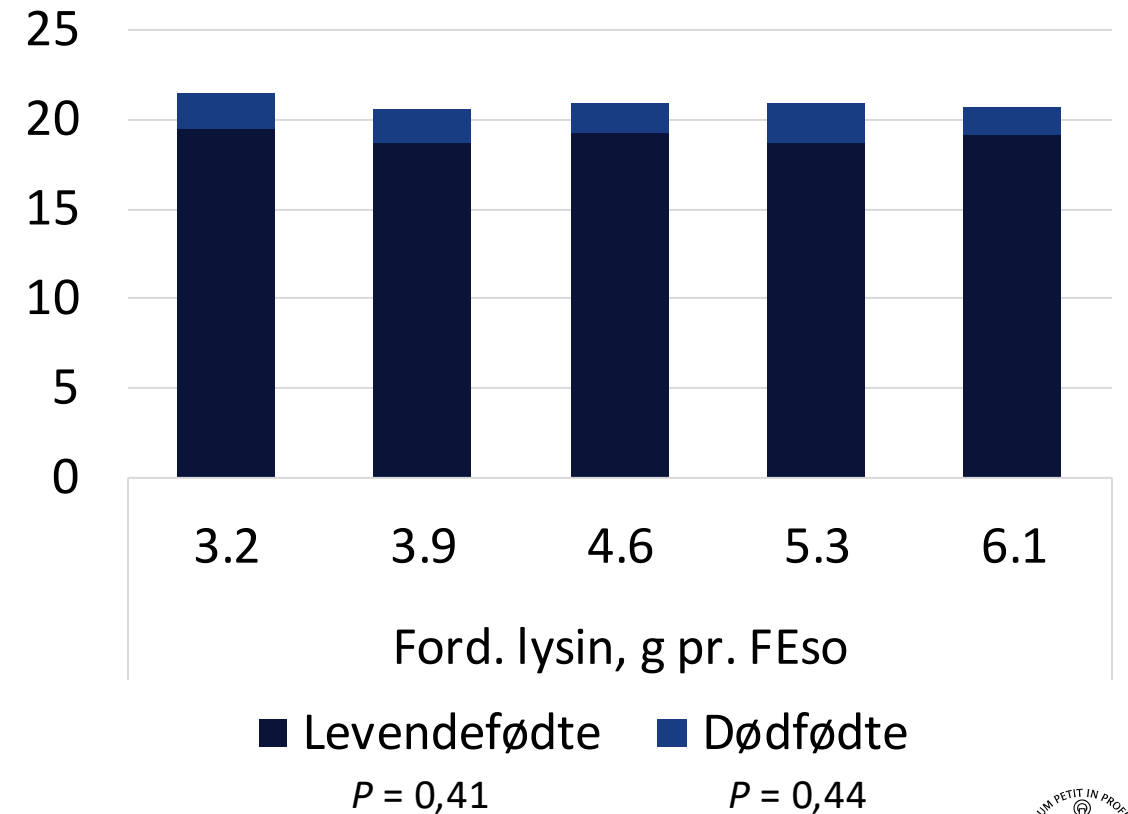
INGEN EFFEKT PÅ PATTEGRISENE

Pattegrisevægt, g

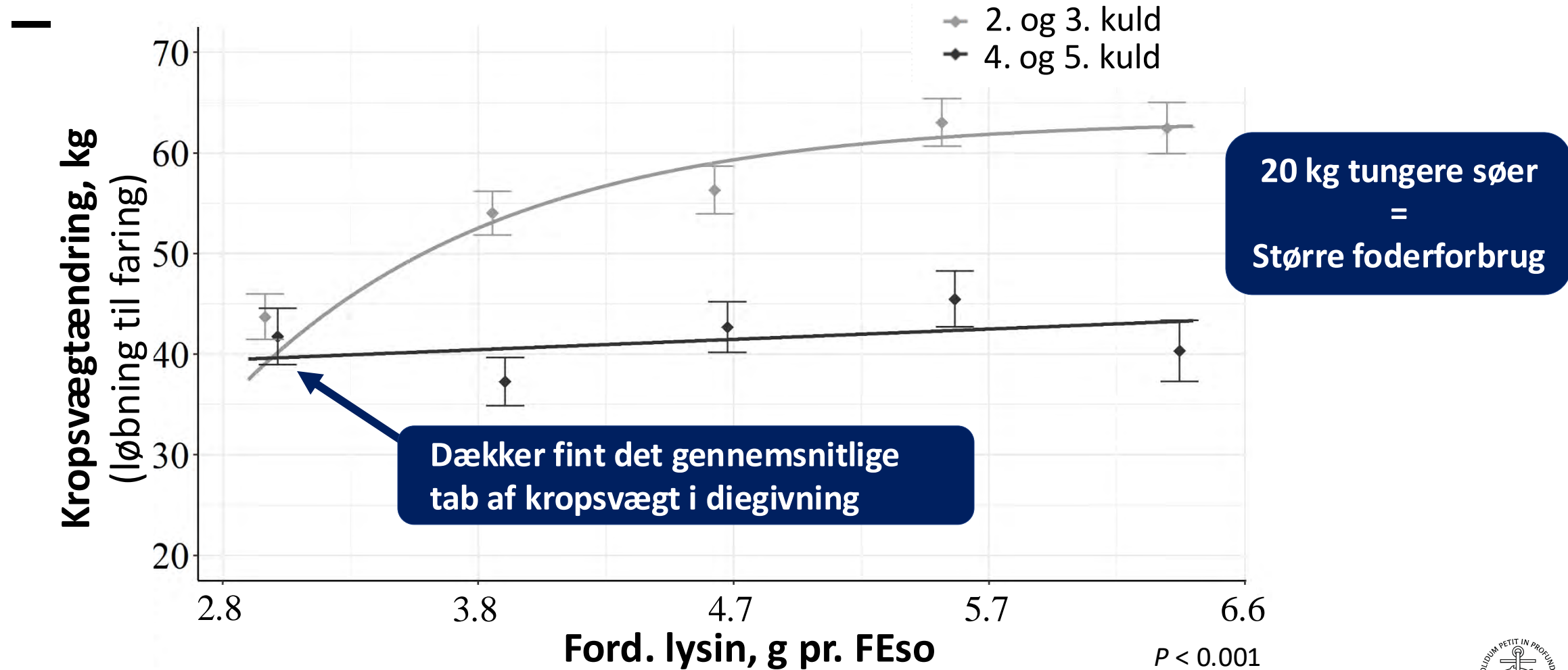

Antal pattegrise

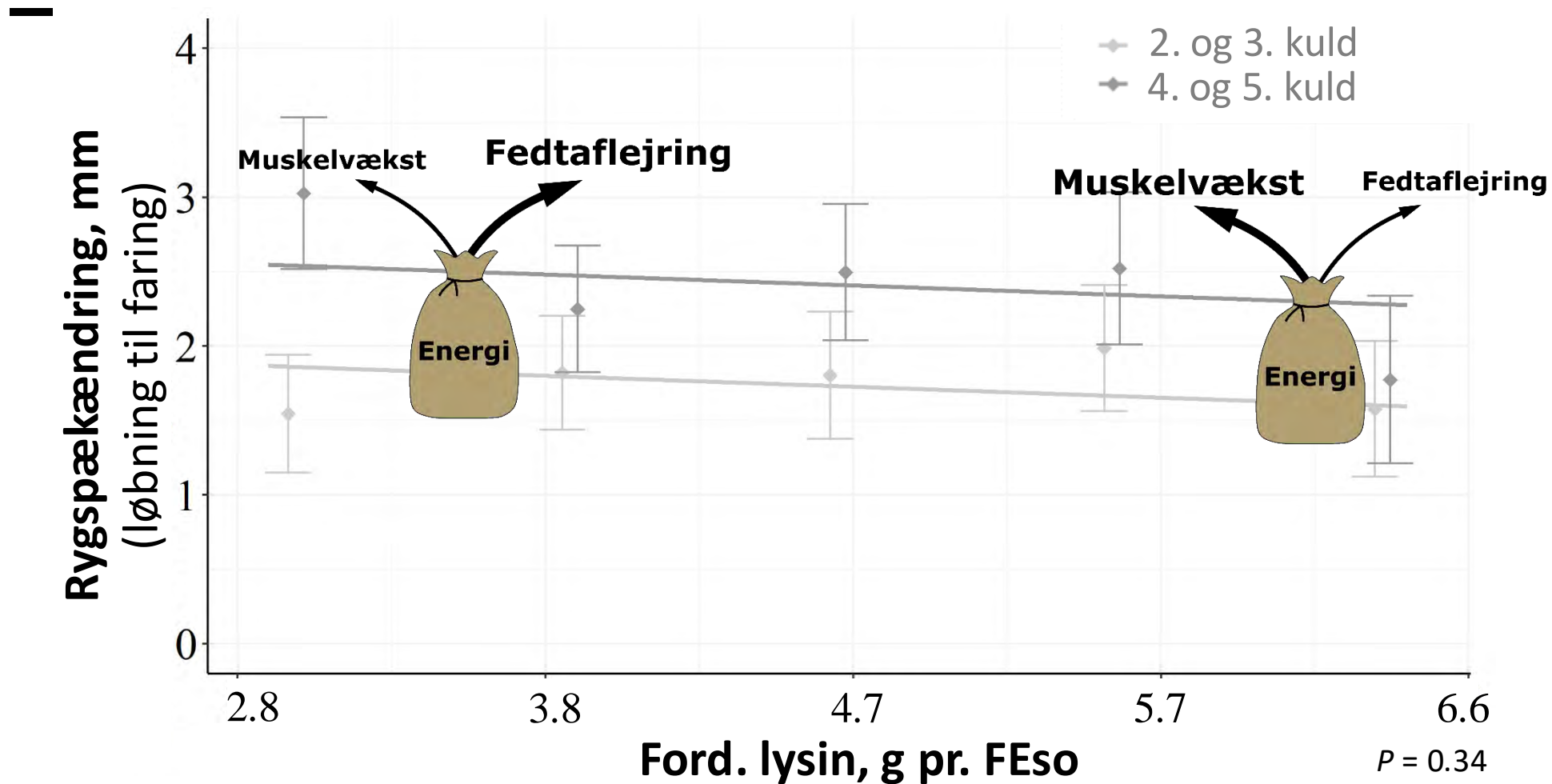
PROTEIN-TILDELING I HELE DRÆGTIGHEDEN

PROTEIN ØGER KROPSVÆGTEN

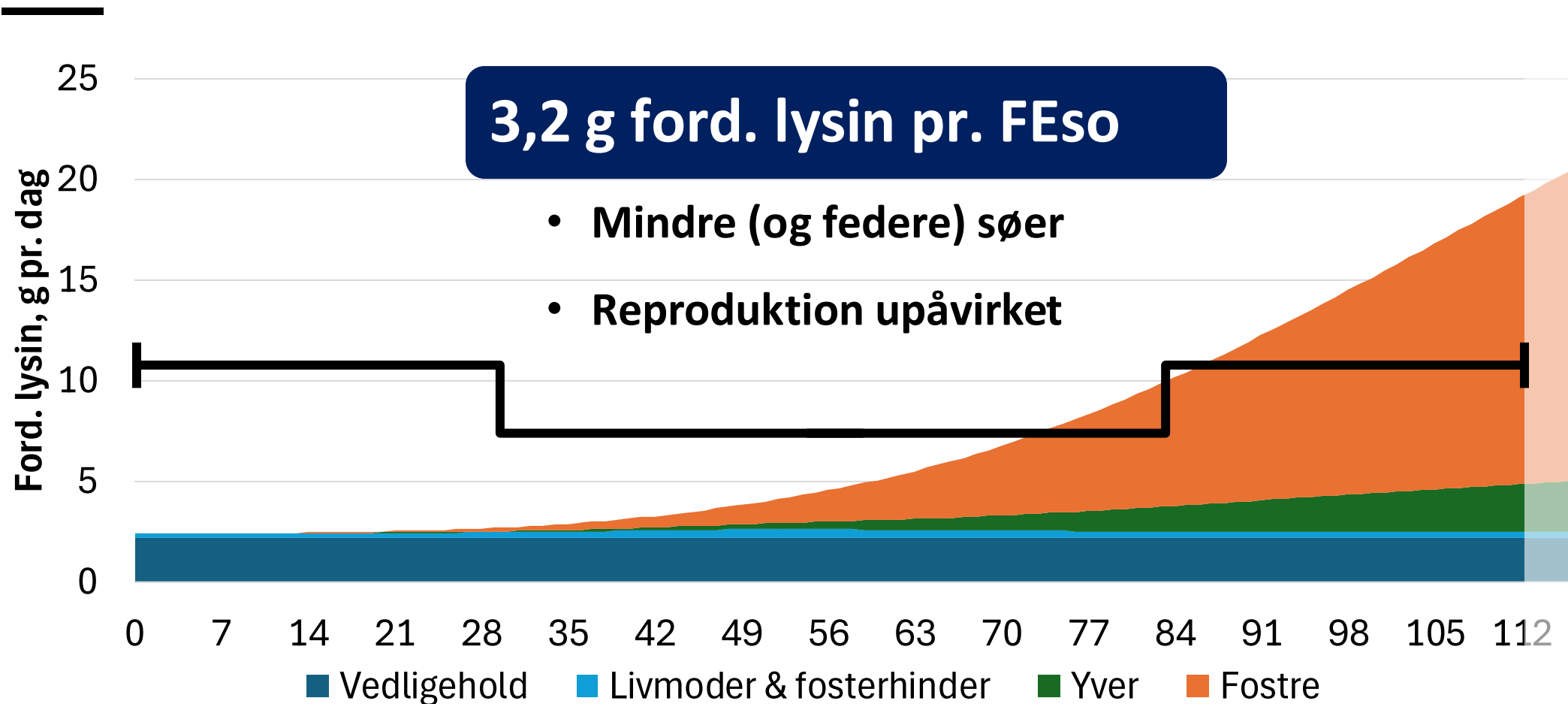

PROTEIN-TILDELING I HELE DRÆGTIGHEDEN FOR MEGET PROTEIN KOSTER RYGSPÆK

PROTEIN-TILDELING I HELE DRÆGTIGHEDEN

LAV PROTEINTILDELING ER FORDELAGTIGT

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

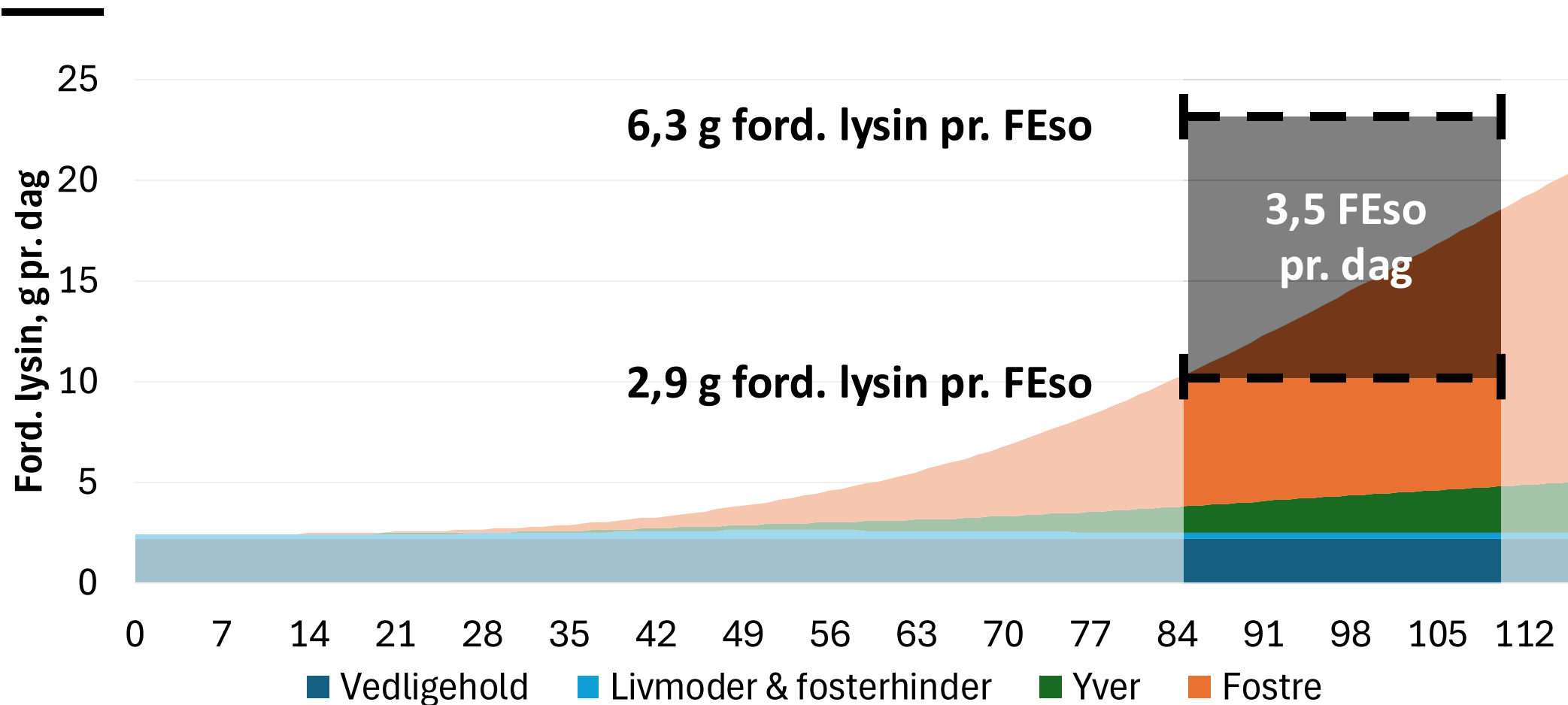
Take home messages

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

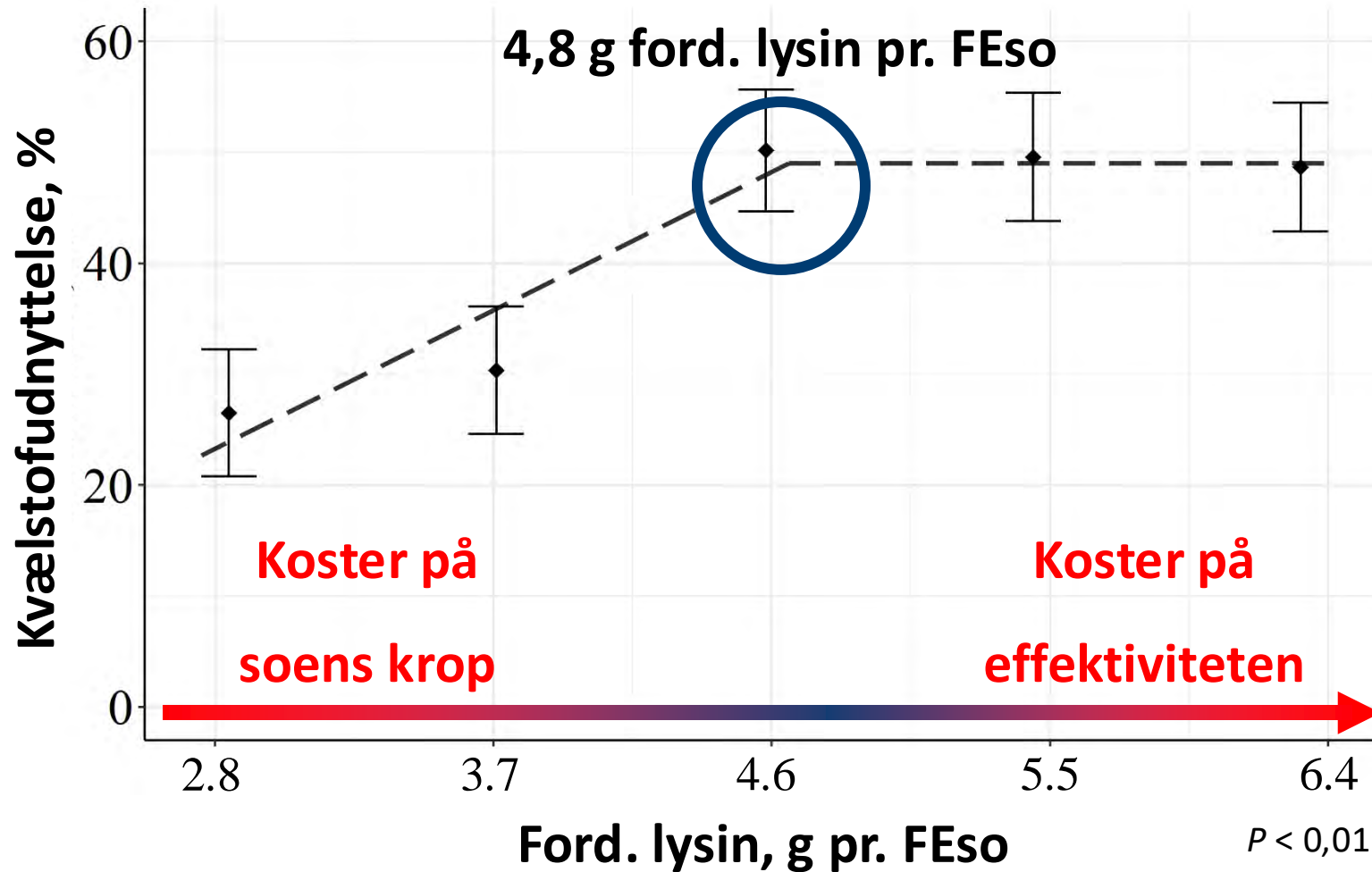
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

SIDSTE MÅNED AF DRÆGTIGHED

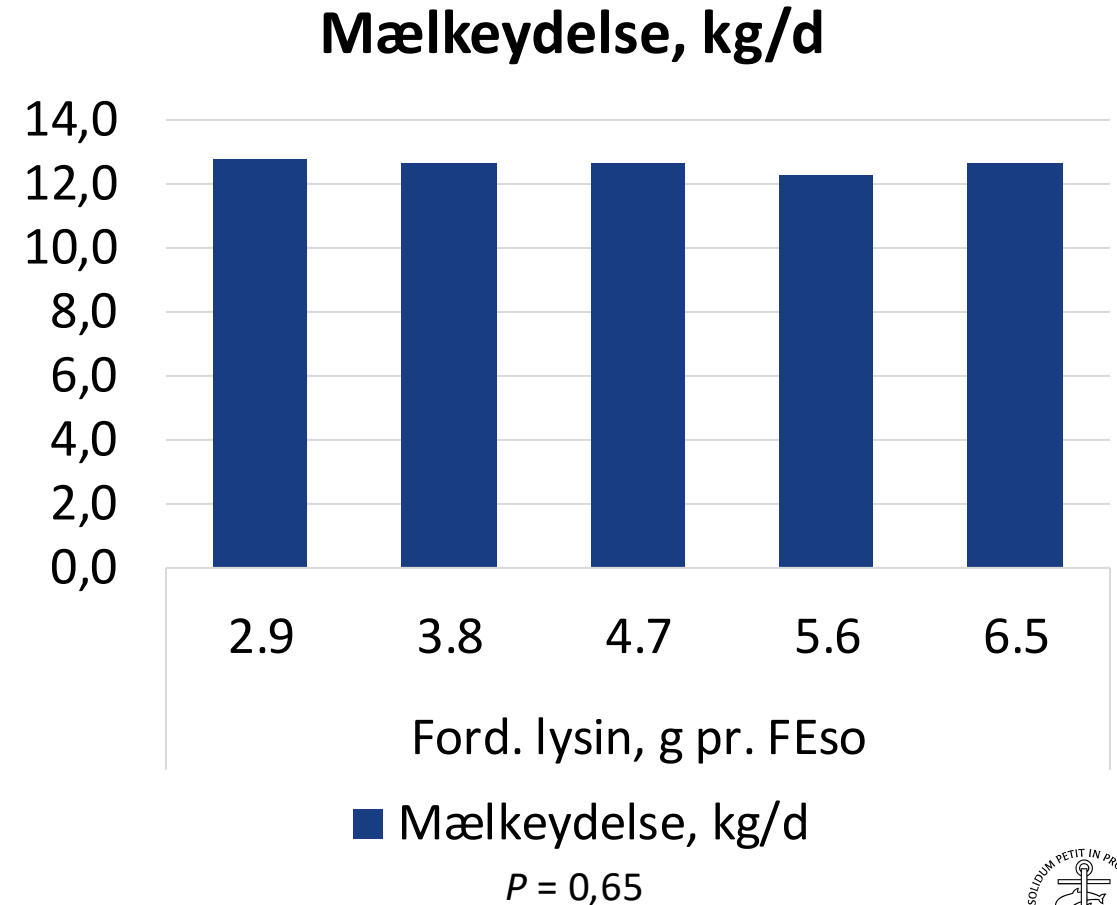
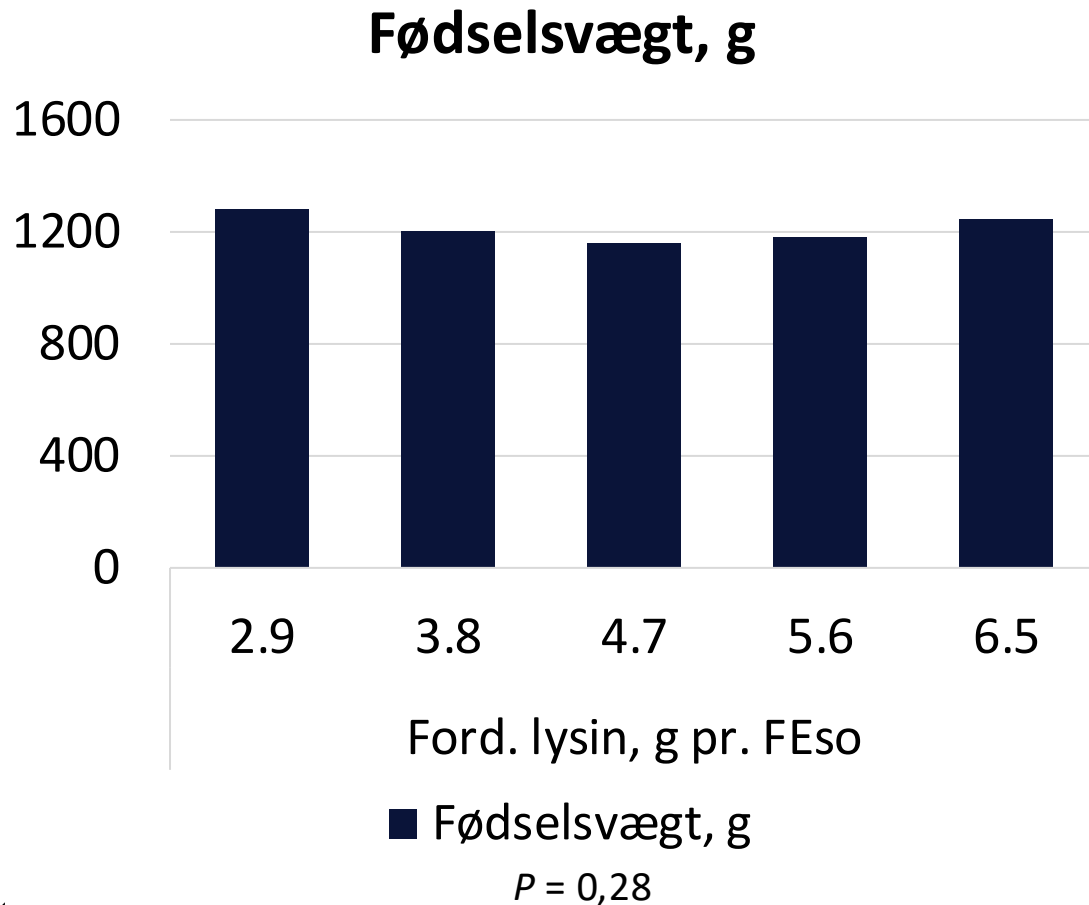
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

SOEN MANGLER ELLER SVINER MED PROTEIN

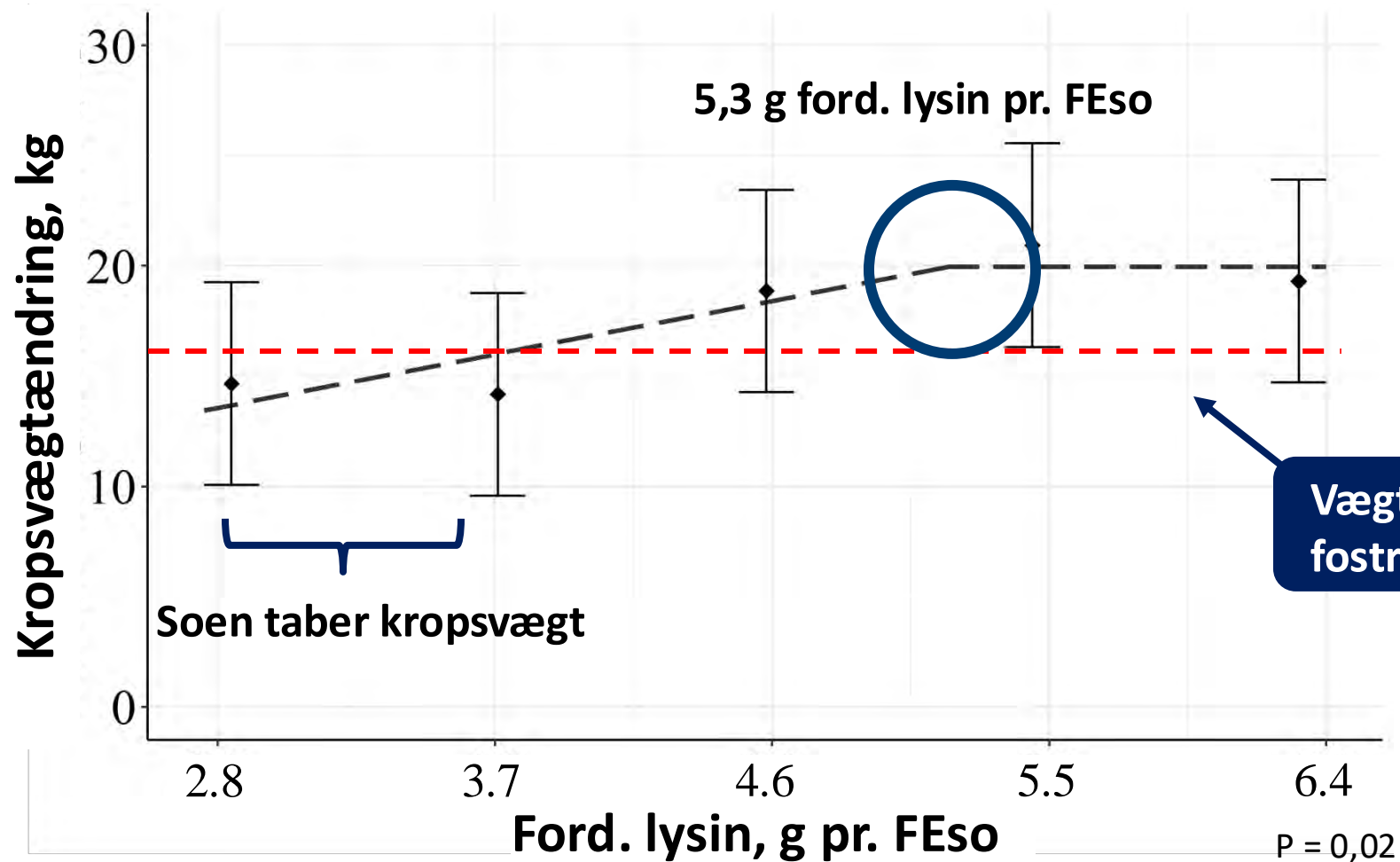
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

FOSTER- OG YVERUDVIKLING ER UPÅVIRKET

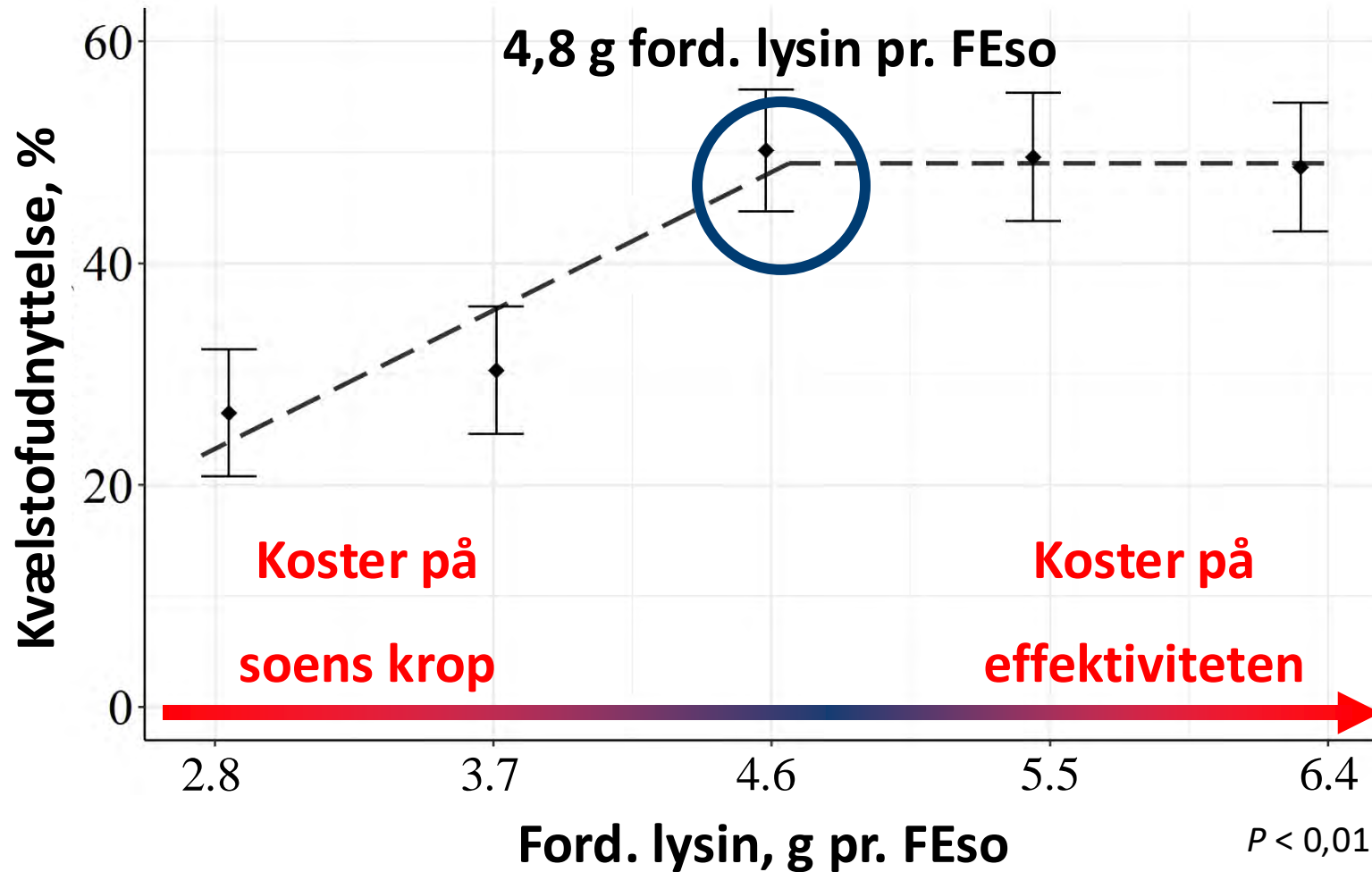
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

SOEN BUFFER MED KROPPEN

PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

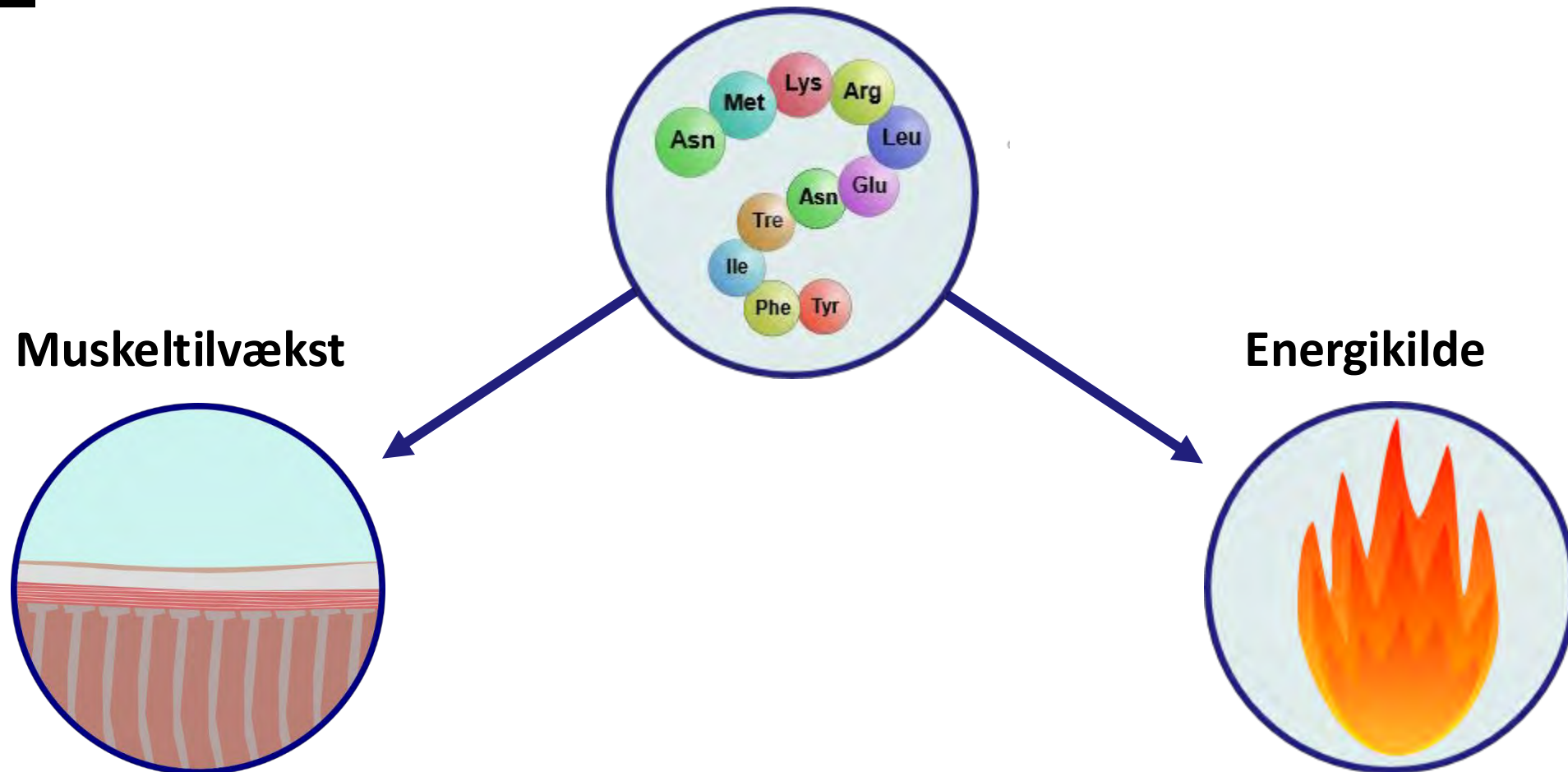
SOEN MANGLER ELLER SVINER MED PROTEIN

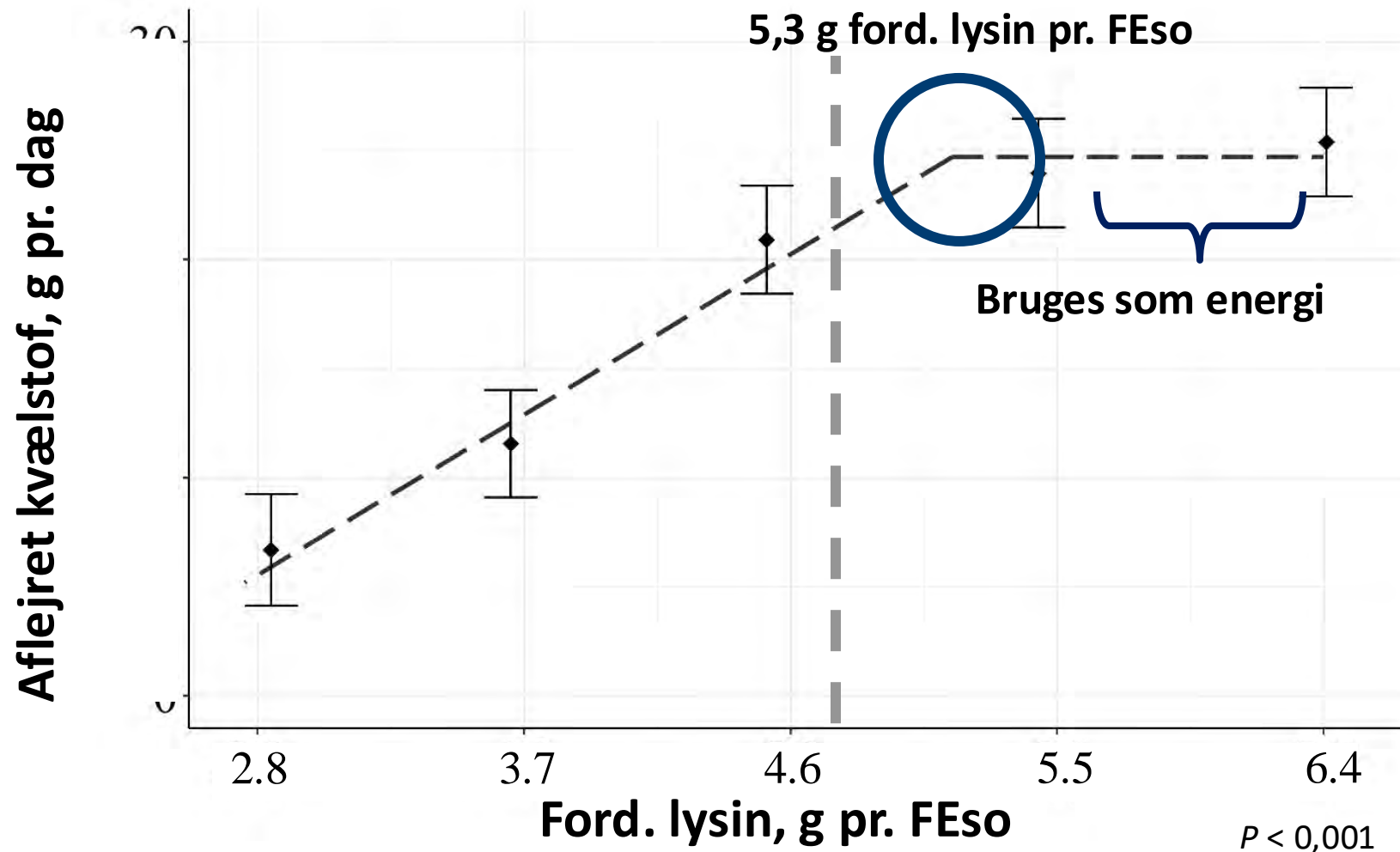
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

OVERSKUDSPROTEIN

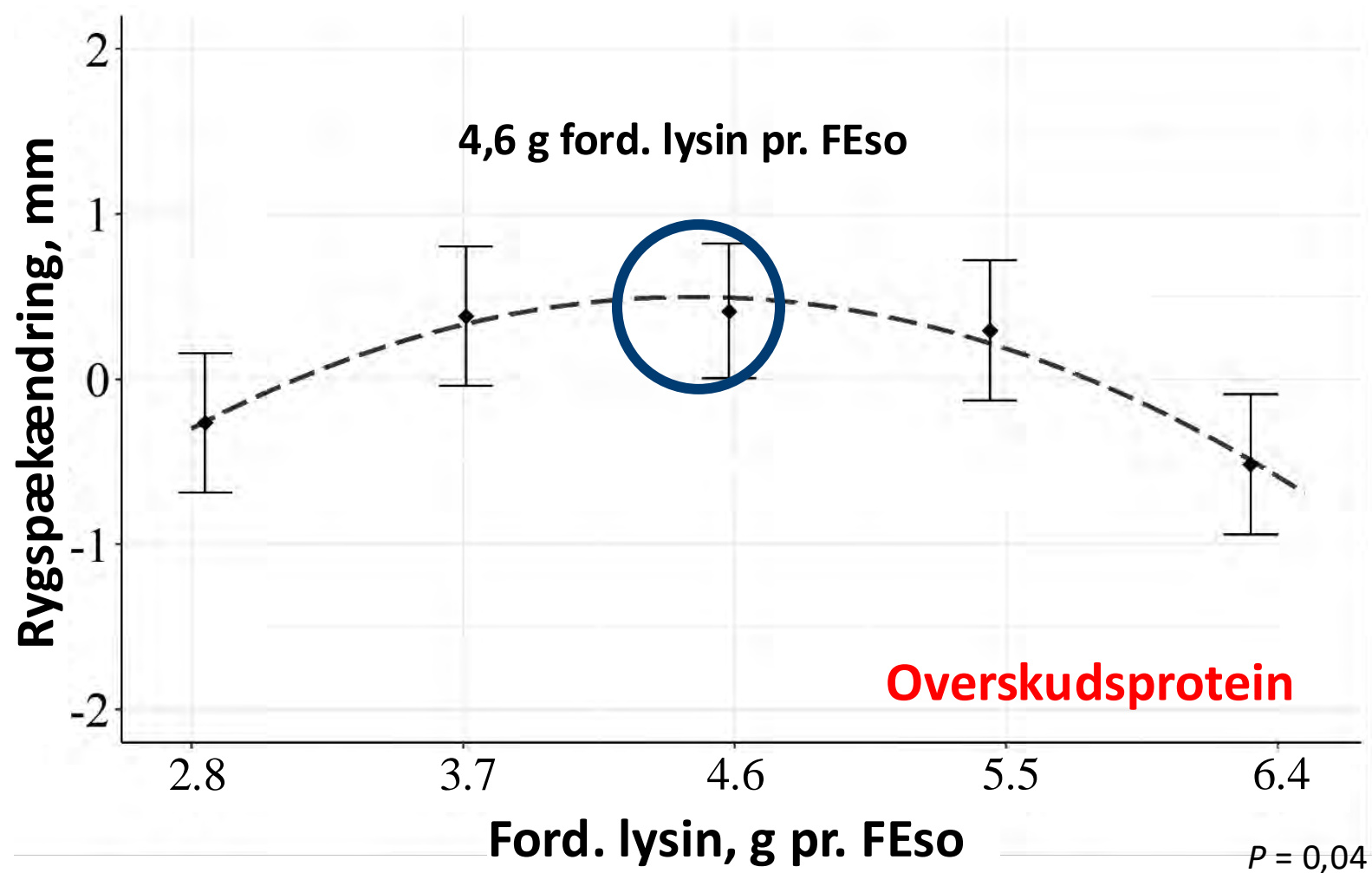
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

ØVRE GRÆNSE FOR TILVÆKST

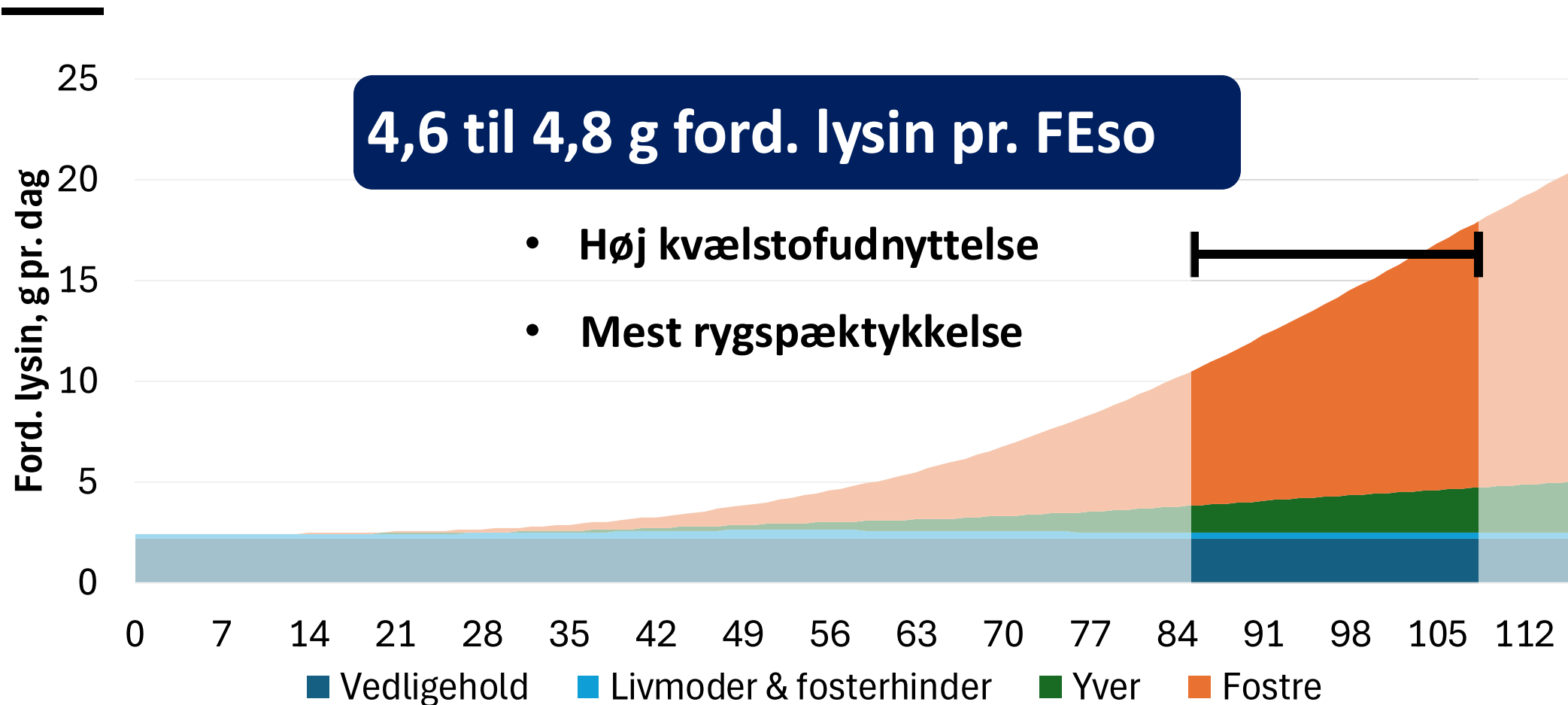
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

PROTEIN PÅVIRKER SOENS RYGSPÆK

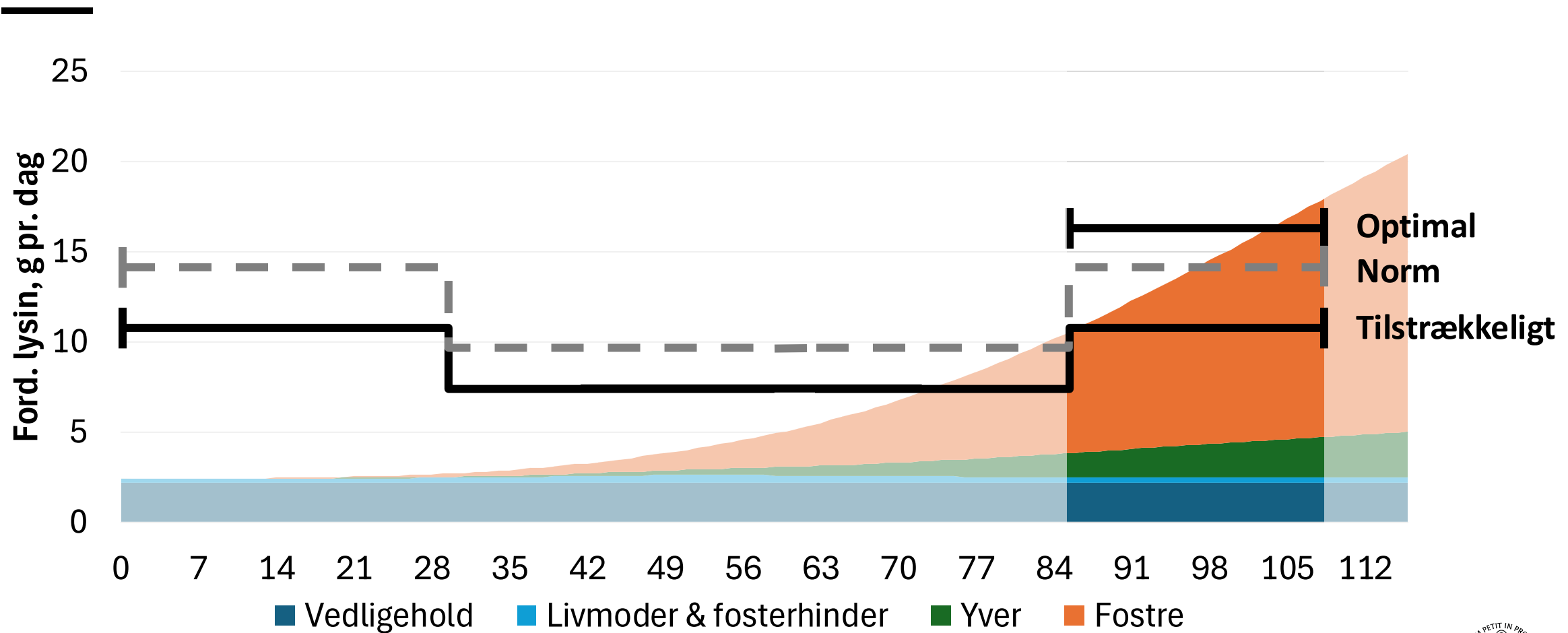
PROTEIN-TILDELING I SEN DRÆGTIGHED

SOENS BEHOV I SIDSTE DRÆGTIGHEDSMÅNED

PROTEIN-TILDELING I SEN-DRÆGTIGHED

KAN VI BLIVE ENIGE MED OS SELV?

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

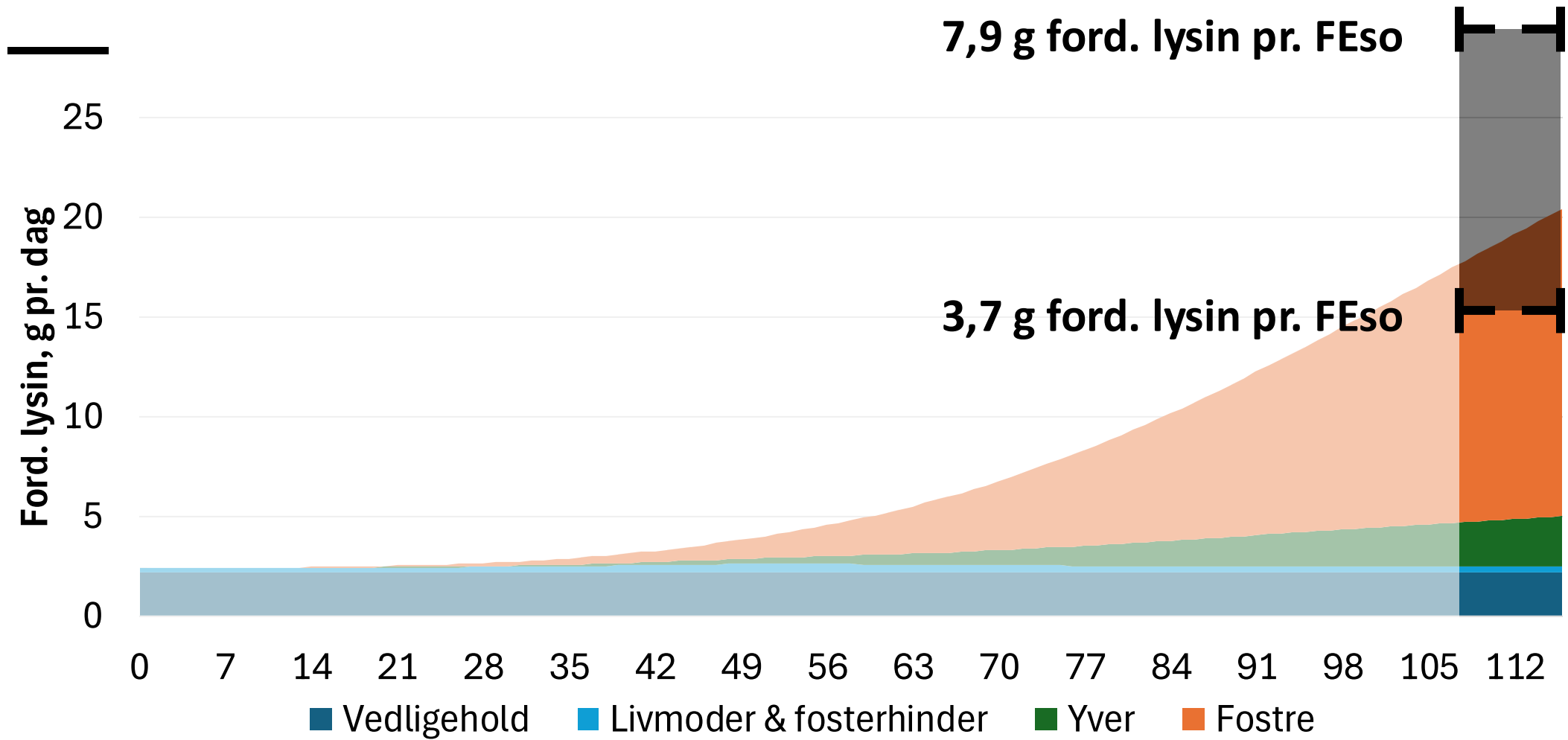
Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

PROTEIN-TILDELING I TRANSITIONEN

SIDSTE UGE AF DRÆGTIGHED

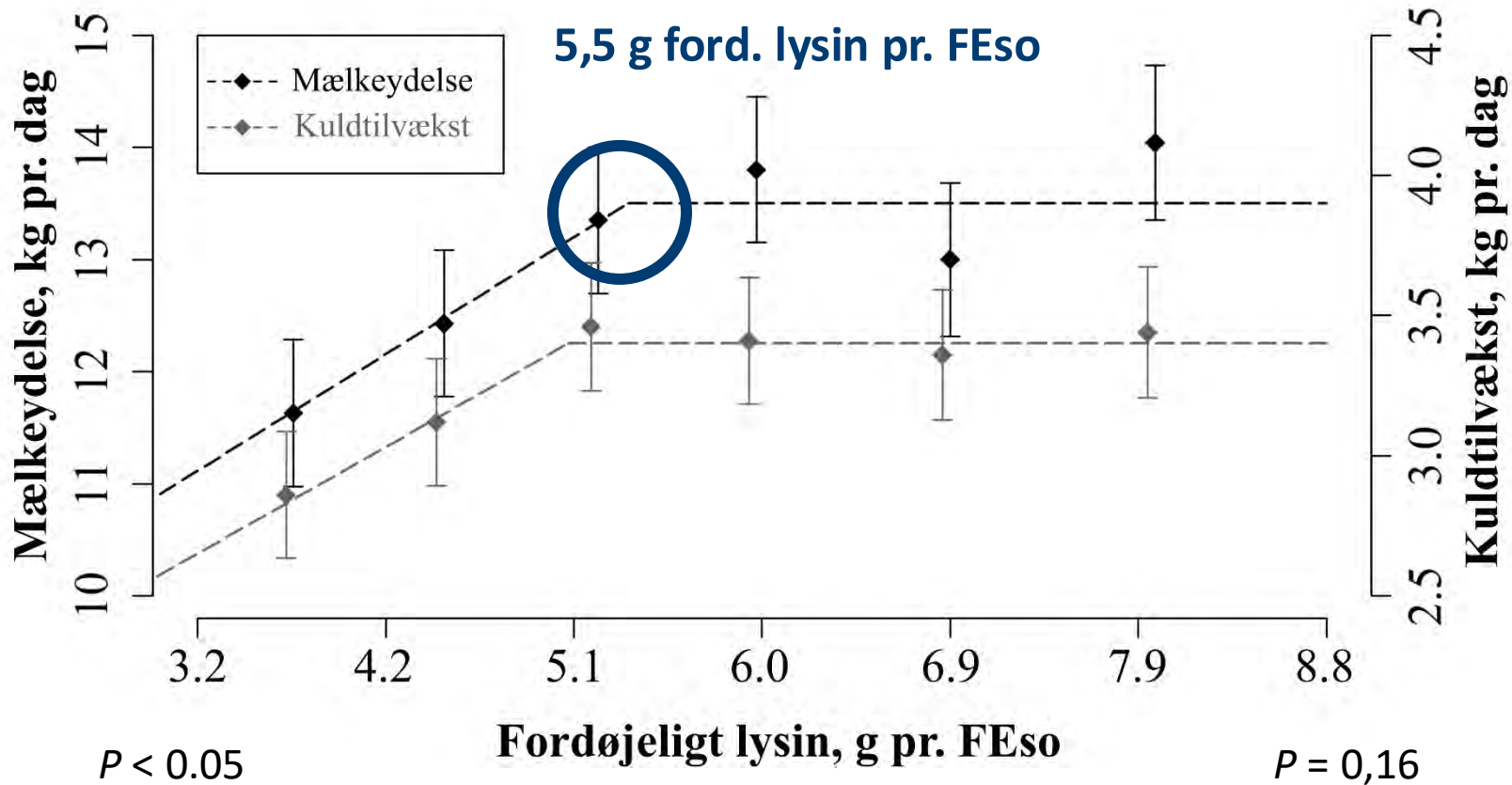

4,0 FEso pr. dag

PROTEIN-TILDELING I TRANSITIONEN

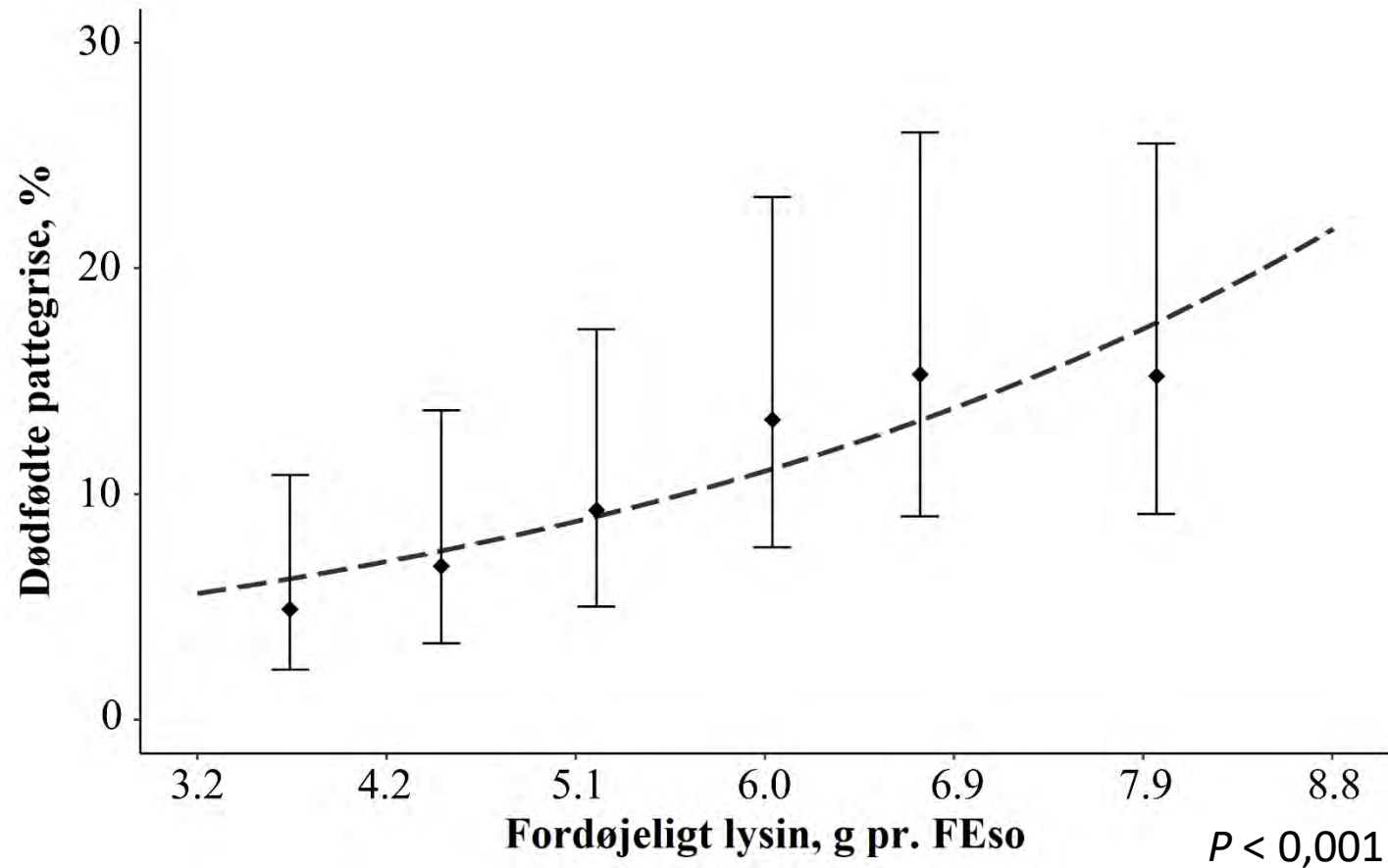
UNDERFORSYNING HÆMMER YVERUDVIKLING

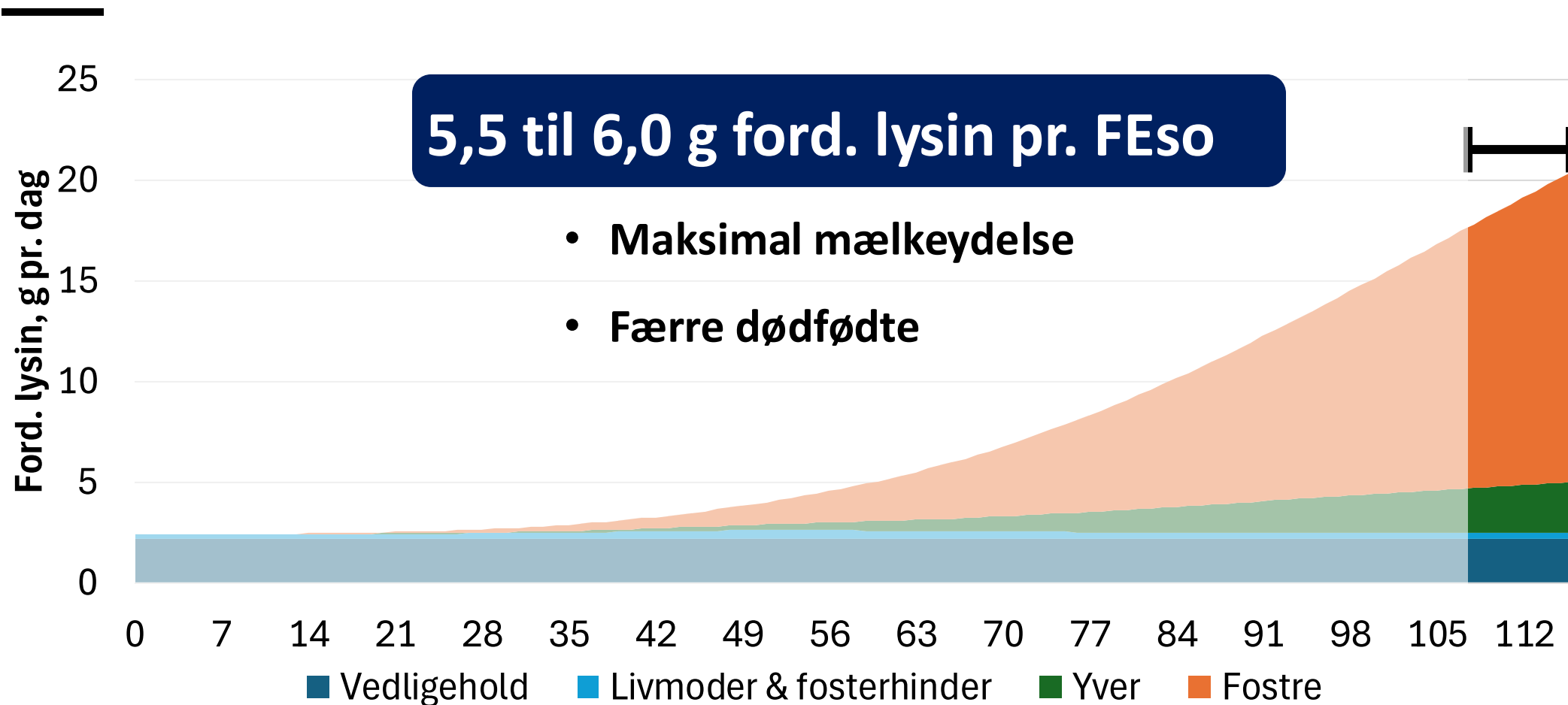
PROTEIN-TILDELING I TRANSITIONEN

OVERSKUDSPROTEIN ER NEGATIVT

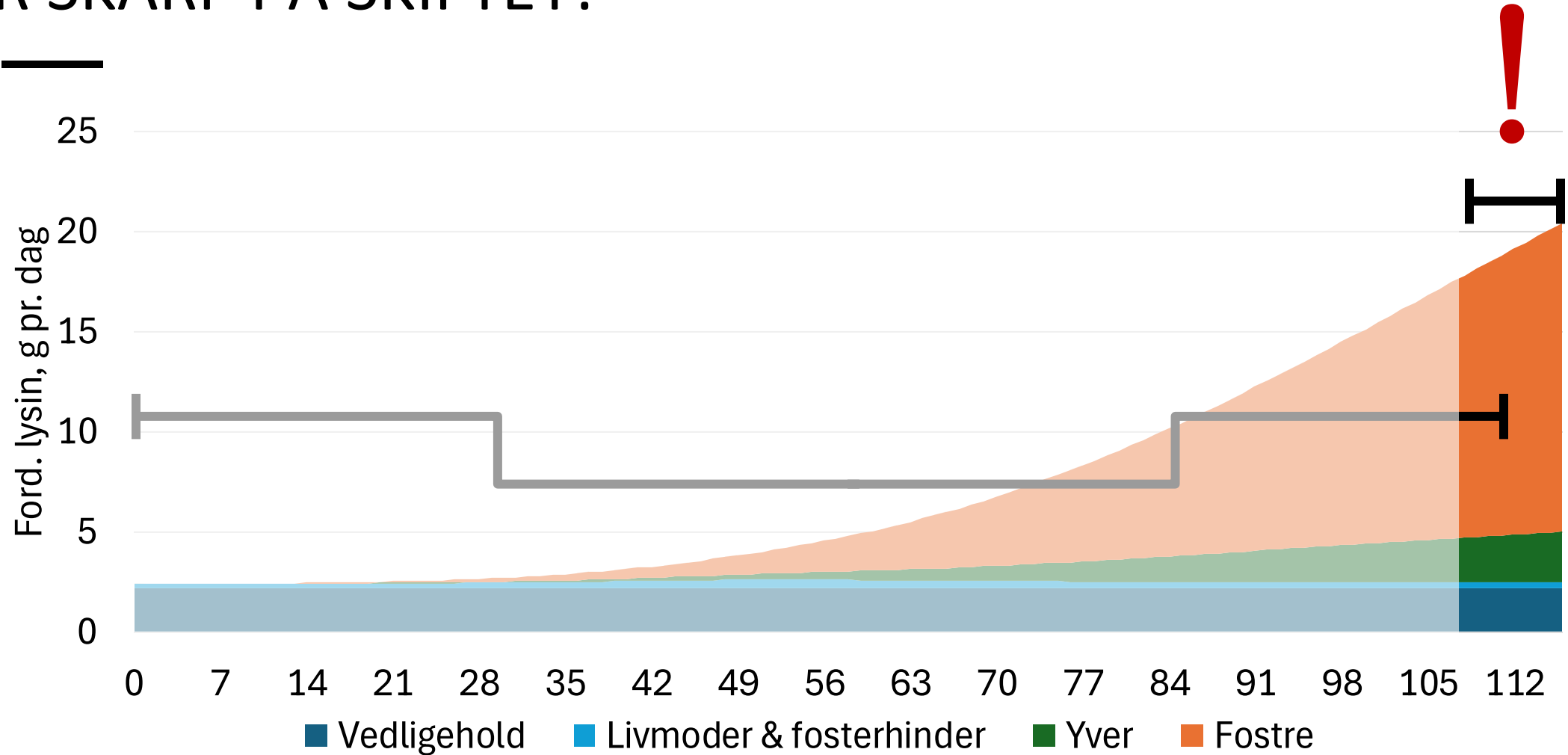
PROTEIN-TILDELING I TRANSITIONEN EN HÅRFIN BALANCE

GENSYN
FRA 2023

PROTEIN-TILDELING I SIDSTE DRÆGTIGHEDSUGE

VÆR SKARP PÅ SKIFTET!

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Praktisk implementering og optimering

Faringsforberedelse i drægtighedsstalden

Manuel løsning med tildeling af diegivningsfoder for at ramme 22 g ford. lysin pr. dag sidste uge før faring

Nuværende: Drægtighedsfoder			Løsning: Drægtighedsfoder + diegivningsfoder	
Foder, FEso pr. dag	Lysinindhold, g ford. pr. FEso	Lysinforsyning, g ford. pr. dag	Drægtighedsfoder, FEso pr. dag	Diegivningsfoder, FEso pr. dag
3,5	4,0	14	1,34	2,16
3,5	4,5	15,75	1,55	1,95

Praktisk implementering og optimering

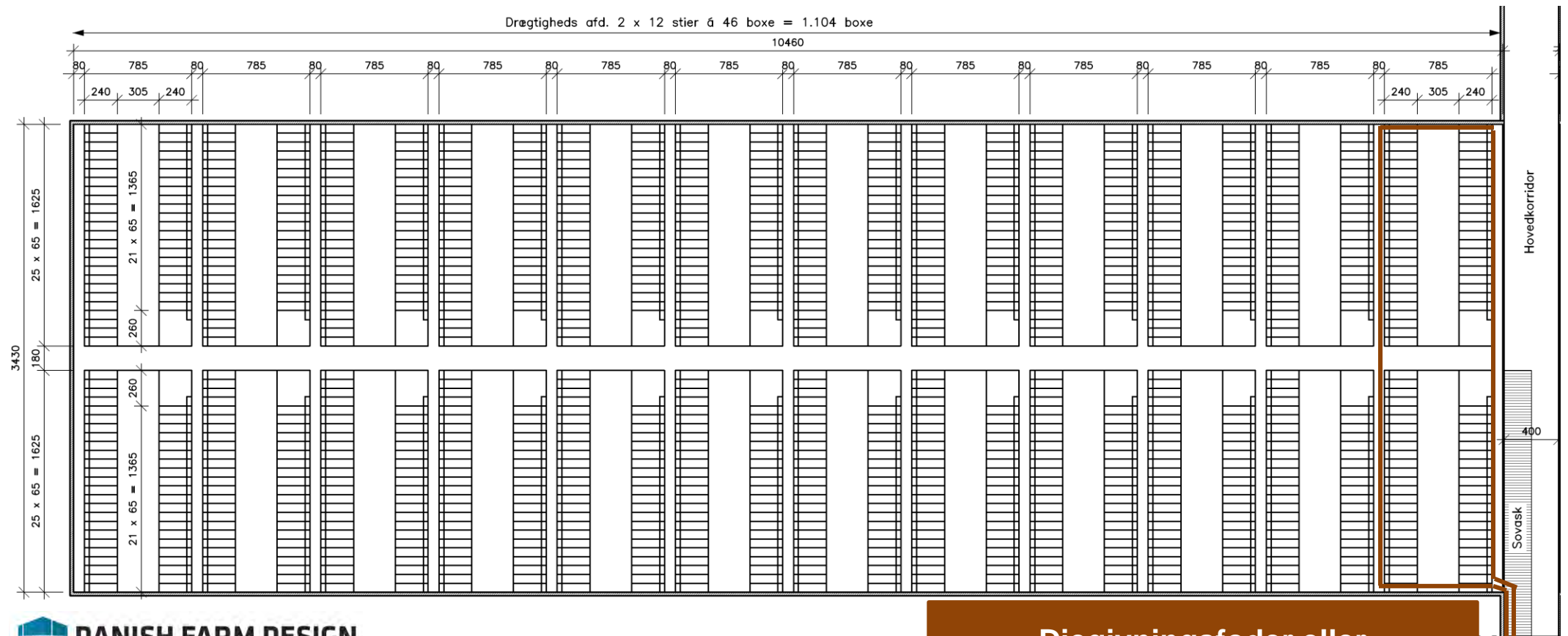
Faringsforberedelse i drægtighedsstalden

Manuel løsning: Tildeling af afskallet sojaskrå for at ramme 22 g ford. lysin pr. dag sidste uge før faring

Nuværende: Drægtighedsfoder			Løsning: Drægtighedsfoder + afskallet sojaskrå	
Foder, FEso pr. dag	Lysinindhold, g ford. pr. FEso	Lysinforsyning, g ford. pr. dag	Drægtighedsfoder, FEso pr. dag	Afskallet sojaskrå, g pr. dag
3,5	4,0	14,00	3,12	382
3,5	4,5	15,75	3,19	306

Muligheder for at undgå manuelt arbejde

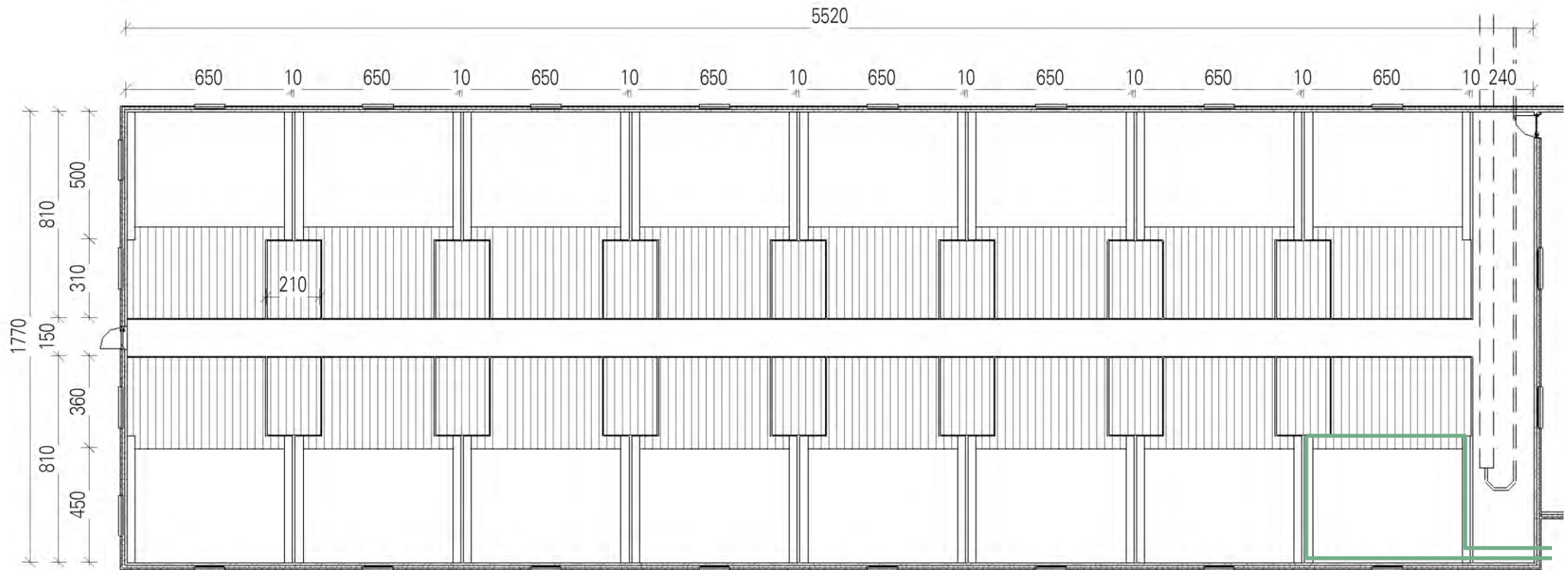
Kræver ikke nødvendigvis et helt nyt fodringsanlæg

**Diegivningsfoder eller
overgangsfoder på særskilt omløb**

Muligheder for at undgå manuelt arbejde

Kræver ikke nødvendigvis et helt nyt fodringsanlæg

 DANISH FARM DESIGN

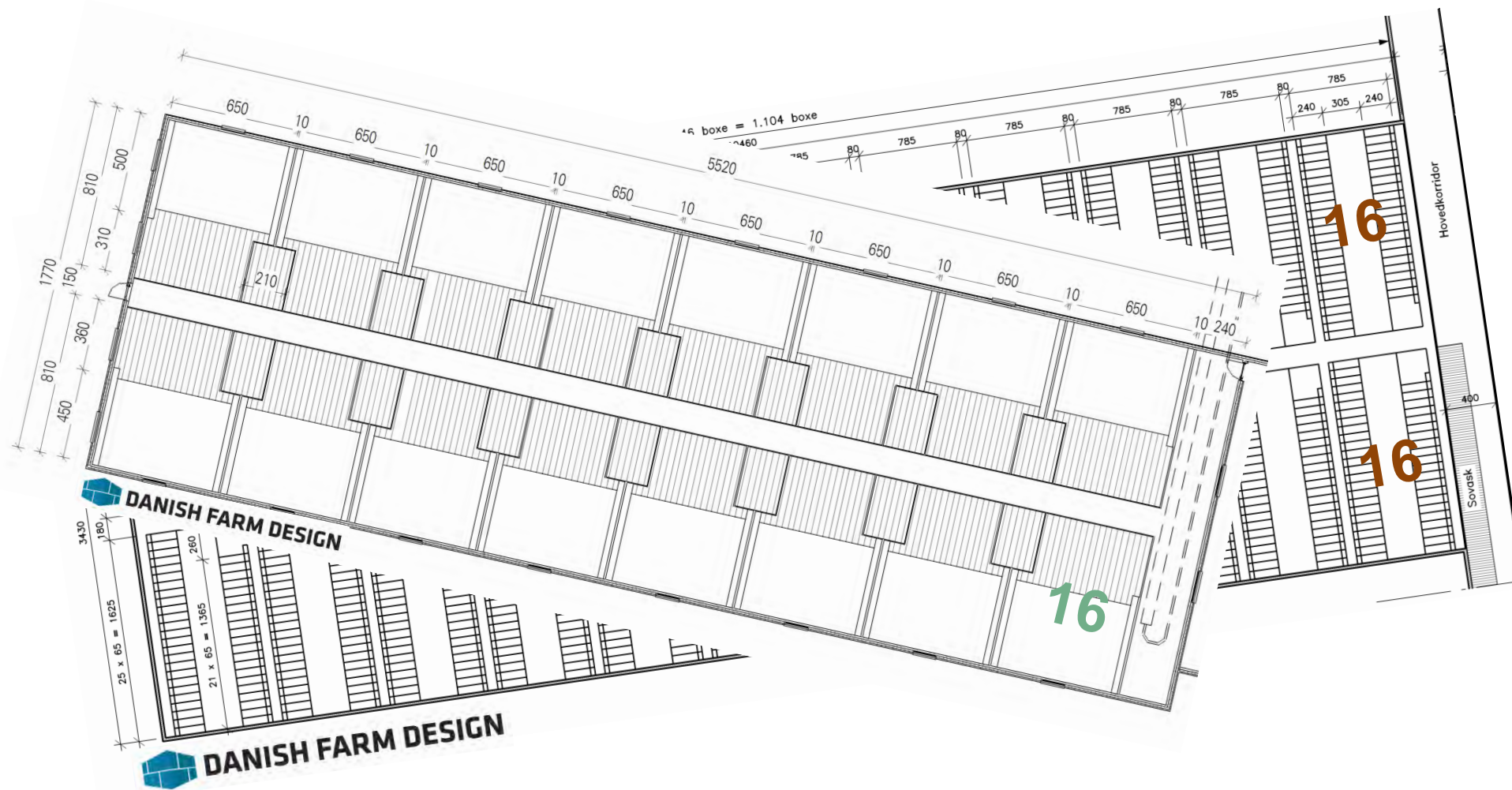
Diegivningsfoder eller
overgangsfoder på særskilt omløb

SEGES
INNOVATION

Skal sti nummer 16 løse farestaldens udfordringer?

Jeres stald gemmer nok på den fagligt bedste/billigste løsning

Godt og tilstrækkeligt foder i drægtighedsstalden

Det kommer I til at høre om ...

Foderstyrke i midt drægtighed

Foderstyrke i sen drægtighed

Lysin og protein i hele drægtighedsperioden

Lysin og proteinbehov sidst i drægtighedsperioden

Lysin og protein i sidste uge før faring

Praktiske muligheder for implementering og optimering

Take home messages

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Take home messages (I)

Øget foderstyrke fra dag 28-84 medførte

- Fødselsvægt →
- Tilvækst ↗
- Rygspæktykkelse ↗

3,5 FEso medførte i forhold til 2,8 FEso pr. dag fra dag 84-112

- Fødselsvægt ↘
- Tilvækst ↗
- Rygspæktykkelse →

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Take home messages (II)

De sidste 4 uger før faring udgør ikke en risiko

- Soen agerer buffer ved underskud

Fodring fra dag 108 til faring er meget kritisk

- Proteinmangel ses som manglende mælkeydelse
- 22 g ford. lysin pr. dag og 3,7-4,0 FEso er målet

Optimering af mælkeydelsen i farestalden

- Manuelle tiltag sidste uge før faring
- Modificering af fodringsanlæg i drægtighedsstalden

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production